

บทที่ 6

ประเทศละตินอเมริกาในเขตทวีปอเมริกาใต้

1. ประเทศอาร์เจนตินา (Argentina)

สภาพทั่วไป

อาร์เจนตินาเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ในทวีปอเมริกาใต้รองจากบราซิล ชื่อของประเทศมาจากคำว่า Argentum ในภาษาละตินเพราะผู้แสวงโชคชาวสเปนที่สำรวจมาถึงอาร์เจนตินา มีความหวังว่าจะได้พบแหล่งแร่เงิน นอกจากนี้แม่น้ำที่นักสำรวจมาพบก็ถูกตั้งชื่อว่า Rio de la Plata ซึ่งในภาษาสเปนหมายถึงแม่น้ำแห่งแร่เงินเช่นกัน

เศรษฐกิจ

อาร์เจนตินามีทรัพยากรการเกษตรที่สำคัญคือเขตทุ่งแพมปาส (Pampas) ซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวสาลีและธัญพืชต่าง ๆ อันเป็นผลให้อาร์เจนตินาเป็นหนึ่งในแหล่งผลิตข้าวสาลีที่สำคัญของโลก นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ซึ่งเหมาะกับการปลูกผลไม้โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือองุ่นเพื่อทำเหล้าไวน์อีกด้วย

การเลี้ยงปศุสัตว์เป็นธุรกิจการเกษตรที่สำคัญมากของอาร์เจนตินามาช้านาน โดยสัตว์ที่มีการเลี้ยงเพื่อการค้าเป็นจำนวนมากได้แก่ วัว แกะ ม้า และสุกร อาร์เจนตินามีรายได้จากการส่งออกเนื้อสัตว์ และหนังสัตว์ถึงประมาณกว่าร้อยละ 10 ของมูลค่าสินค้าออกรวมของประเทศ โดยเฉพาะเนื้อสัตว์นั้นอาร์เจนตินาเป็นประเทศผู้ส่งออกเนื้อสัตว์ที่สำคัญของโลกมาตั้งแต่ยุคอาณานิคม

ในช่วงไม่กี่สิบปีมานี้ อาร์เจนตินาได้สำรวจพบแหล่งทรัพยากรธรรมชาติสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ แหล่งปิโตรเลียมในบริเวณนอกชายฝั่ง เป็นผลให้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมกลายเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งของประเทศ

ประเทศคู่ค้าสำคัญของอาร์เจนตินาคือสหรัฐอเมริกา รองลงไปคือบราซิล เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน และญี่ปุ่น โดยสินค้าออกสำคัญของอาร์เจนตินาได้แก่ขี้ญูญูพืช เมล็ดพืช น้ำมัน เนื้อสัตว์ ขนสัตว์ หนังสัตว์ และผลิตภัณฑ์นม ส่วนสินค้าเข้าที่สำคัญคือ เครื่องจักร และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ

ยุคอาณานิคม

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16 ก่อนที่สเปนจะเข้ามายึดครองเป็นอาณานิคมนั้น บริเวณที่เป็นอาร์เจนตินาปัจจุบันเป็นถิ่นที่อยู่ของคนอินเดียนพื้นเมืองกลุ่มย่อย ๆ กระจายกันอยู่ประมาณ 20 เผ่ามีประชากรรวมราว 3 แสนคน และแม้ว่าจะได้รับอิทธิพลทางการเมืองการปกครองจากเผ่าอินคาซึ่งมีอำนาจเหนืออยู่ที่ตาม แต่คนพื้นเมืองเหล่านี้ยังมีระดับการพัฒนาน้อยมาก มีเพียงเผ่าเดียวคือเผ่า Guarani ที่ก้าวหน้าถึงขั้นรู้จักปลูกพืชแบบทำไร่เลื่อนลอย ส่วนเผ่าอื่นนั้นยังเป็นพวกเร่ร่อนล่าสัตว์เท่านั้น

สเปนเดินทางมาถึงเขตอาร์เจนตินาทางด้านชายฝั่งแอตแลนติก โดยจุดหมายเดิมเป็นเพื่อหาทางเดินเรือเชื่อมใต้ตอนสุดของทวีปออกสู่มหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งประสบความสำเร็จในปี 1520 โดย Ferdinand Magellan และช่องแคบที่เดินเรือผ่านตอนใต้ทวีปอเมริกาใต้ก็ถูกตั้งชื่อตามชื่อของนักเดินเรือผู้นี้

การเข้ามาตั้งถิ่นฐานในระยะแรก ๆ อยู่บริเวณปากแม่น้ำริโอเดอลาปลาตา ซึ่งได้มีการตั้งเมืองBuanos Airesขึ้น แต่เมื่อไม่พบเมืองที่มั่งคั่งด้วยทองคำหรือเงินหรือแหล่งแร่เหล่านั้นเหมือนที่เม็กซิโกหรือเปรู ก็ทำให้ผู้มาตั้งถิ่นฐานกลุ่มแรก ๆ หหมดกำลังใจและล่าถอยเข้าไปอยู่ในเขตที่ปัจจุบันคือปารากวัย

ในปี 1553 ได้มีคณะนักสำรวจสเปนเดินทางทางบกมาจากทางด้านเปรูเข้ามาสู่เขตอาร์เจนตินาและได้ก่อตั้งเมือง Santiago del Estero ขึ้น หลังจากนั้นก็มีเมืองอื่น ๆ เกิดตามมาอีกหลายเมืองอย่างรวดเร็ว โดยเหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดการตั้งถิ่นฐานเกิดขึ้นก็คือ ความเจริญและการขยายตัวของอาณานิคมเปรูทำให้เกิดความต้องการสินค้าต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เมืองที่เกิดขึ้นในอาร์เจนตินาในยุคแรกนี้จึงเป็นศูนย์กลางการค้าและการผลิตสินค้าเพื่อสนองความต้องการในเปรู นอกจากนั้นเมื่อมีการค้นพบและทำเหมืองแร่เงินที่โบลิเวียในศตวรรษที่ 17 ก็ทำให้เมืองในอาร์เจนตินามีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นแหล่งผลิตอาหาร เสื้อผ้า และเนื้อสัตว์ให้แก่เขตที่ทำเหมืองแร่เป็นหลักด้วย

แรงงานที่ใช้ในการทำการเกษตรขนาดใหญ่เพื่อการค้าของอาณานิคมอาร์เจนตินานั้น ส่วนหนึ่งเป็นแรงงานทาสผิวดำ และอีกส่วนหนึ่งเป็นคนอินเดียนพื้นเมืองที่เข้ารีตนับถือศาสนาคริสต์โดยมีนักบวชนิกายเยซูอิตเป็นผู้นำชุมชนที่สำคัญ โดยที่ในปี 1622 นักบวชนิกายเยซูอิตได้ก่อตั้งเมือง Cordoba ขึ้นเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางความเจริญทางวัฒนธรรมและมีการตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกขึ้นที่เมืองนี้ด้วย

ในช่วงแรกของการเป็นอาณานิคมนี้ ความเจริญมั่งคั่งส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตเมืองตอนในของทวีป เนื่องจากการค้าติดต่อกับเปรูและโบลิเวีย ส่วนเขตชายฝั่งทะเลนั้นยังต่ำหลังกว่ามาก การตั้งถิ่นฐานมีลักษณะเป็นเพียงชุมชนเล็ก ๆ ประกอบอาชีพล่าม้าป่าและวัวป่า และมักเกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจผิดกฎหมายต่าง ๆ เช่นการลักลอบค้าของหนีภาษีการค้าทาส เป็นต้น

ในศตวรรษที่ 18 โครงสร้างของการพัฒนาเริ่มเปลี่ยนแปลงไป อันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจของเปรูและโบลิเวียซึ่งขึ้นอยู่กับการทำเหมืองแร่นั้นหยุดการขยายตัวและเริ่มเข้าสู่ภาวะชะงักงัน ทำให้เศรษฐกิจของเขตเมืองตอนในของอาร์เจนตินาต้องพลอยชะงักงันตามไปด้วย ขณะเดียวกันนั้นเขตชายฝั่งแอตแลนติกเริ่มเจริญขึ้นอันเป็นผลมาจากการตั้งอาณานิคมของโปรตุเกสบนฝั่งแม่น้ำริโอเดอลาปลาตา ตรงข้ามเมือง Buenos Aires และ

การที่เรือสินค้าอังกฤษได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำการค้าได้หลังปี 1713 ตามสัญญาที่ทำกับ สเปน ประกอบกับฝูงม้าป่าและวัวป่าได้ขยายตัวขึ้นอย่างมากในบริเวณเขตทุ่งหญ้า Pampas อันอุดมสมบูรณ์ของอาร์เจนตินา ทำให้เกิดการล่าและการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้นมาก

ความมั่งคั่งของเศรษฐกิจในเขตชายฝั่ง ทำให้ราชสำนักสเปนขายสัมปทานที่ดินขนาดใหญ่ในเขตนี้ นำไปสู่การเกิดธุรกิจขนาดใหญ่ที่เลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าขึ้น ผลจากความก้าวหน้านี้ยังทำให้มีการยกฐานะเขตการปกครองขึ้นเป็นระดับรัฐอุปราช โดยมีชื่อว่า Viceroyalty of Rio de la Plata มีกรุง Buenos Aires เป็นเมืองหลวง ความเจริญของเมืองทำให้ประชากรที่มีอยู่เพียงประมาณ 12,000 คนในปี 1750 เพิ่มขึ้นเป็นถึง 50,000 คนในปี 1800 โดยที่รายได้หลักของอาณานิคมนี้มาจากการส่งออกหนังสัตว์ ซึ่งเพิ่มจากประมาณปีละ 150,000 ฟืนในช่วงทศวรรษหลังปี 1750 เป็นประมาณ 700,000 ฟืนต่อปีในช่วงทศวรรษหลังปี 1790

ในปลายศตวรรษที่ 18 เศรษฐกิจของเขตชายฝั่งได้พัฒนาขึ้นอีกขั้นหนึ่งจากที่เคยส่งออกแต่หนังสัตว์ ทำให้มีเนื้อสัตว์เน่าเสียทิ้งสูญเปล่าเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ก็ได้มีการตั้งโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์(ส่วนใหญ่ใช้เกลือช่วยไม่ให้เน่าเสียเร็ว)ที่เรียกว่า Saladero ขึ้น อันเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ส่งออก

ความเจริญของกรุง Buenos Aires ขึ้นเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอาณานิคมอาร์เจนตินา ทำให้ผู้นำชุมชนเกิดความปรารถนาที่จะปกครองตนเอง และแยกตัวเป็นอิสระจากสเปนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสเปนมีการจำกัดควบคุมการค้ากับต่างประเทศอย่างเข้มงวดเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสเปน ในขณะที่ชาวอาณานิคมจะได้ประโยชน์ และมีความมั่งคั่งสูงสุดถ้าหากการค้าเป็นไปได้โดยเสรี

การเรียกร้องเอกราชและการก่อตั้งประเทศ

ในปี 1806-07 กองเรืออังกฤษได้เข้ายึดเมืองท่าในเขตรัฐอุปราซริโอเดอลาปลาตาไว้ได้ โดยที่อุปราซจากสเปนต้องหลบหนีไป แต่กองกำลังของชาวอาณานิคมเองสามารถผลักดันขับไล่อังกฤษออกไปได้ในที่สุด เหตุการณ์นี้เป็นผลให้ชาวอาณานิคมมีความมั่นใจว่าจะสามารถปกครองตนเองได้ นอกจากนั้นการที่มีสินค้าจากอังกฤษเข้ามาสู่อาณานิคมได้อย่างเสรีในช่วงที่อังกฤษยึดครองเมืองท่า ก็ทำให้ชาวอาณานิคมได้รับรู้ว่าถ้าหากปล่อยให้การค้าเป็นไปโดยเสรีแล้ว พวกเขาจะสามารถซื้อสินค้าต่าง ๆ ได้ในราคาถูกมาก และด้วยเหตุนี้การเข้ามาควบคุมการค้าโดยสเปนอย่างเข้มงวดในระยะต่อมา ซึ่งทำให้สินค้าจากสเปนเป็นสินค้าผูกขาดที่มีราคาสูง จึงสร้างความไม่พอใจอย่างกว้างขวางในหมู่ชาวอาณานิคม

ในปี 1810 ซึ่งเป็นช่วงที่ฝรั่งเศสแต่อดีตพลเข้าควบคุมสเปน และปลดกษัตริย์เฟอร์ดินานด์ที่ 7 แห่งสเปนออกจากตำแหน่ง ผู้นำของชาวอาณานิคมซึ่งเป็นกลุ่มคนสเปนที่เกิดในอาณานิคม(Creole) โดยมีกองกำลังในท้องถิ่นหนุนหลัง ได้ก่อกบฏให้ขับอุปราซที่ส่งมาปกครองจากสเปนออกจากอาณานิคม และให้คณะทหารขึ้นปกครองแทน โดยเหตุผลคือ ไม่ยอมรับการปกครองภายใต้อิทธิพลของฝรั่งเศส แต่เมื่อกษัตริย์เฟอร์ดินานด์ที่ 7 กลับมาครองราชย์ได้ใหม่และไม่ยอมให้ชาวอาณานิคมปกครองตนเองต่อไป ก็ทำให้เกิดการสู้รบกันขึ้นระหว่างฝ่ายที่ต้องการอิสระในการปกครองตนเอง กับฝ่ายที่จงรักภักดีต่อกษัตริย์สเปนซึ่งมีฐานกำลังอยู่ที่เปรู การสู้รบนี้ดำเนินอยู่หลายปีจึงยุติลงเมื่อเปรูประกาศอิสรภาพ ไม่ขึ้นต่ออำนาจของสเปนอีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเขตรัฐอุปราซริโอเดอลาปลาตานี้ มีอาณาเขตครอบคลุมกว้างขวาง และเขตย่อยต่าง ๆ ต้องการจะมีอิสระในการปกครองตนเองโดยไม่อยู่ใต้ความควบคุมดูแลของกลุ่มที่มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุง Buenos Aires ทำให้เกิดการต่อสู้ระหว่างกัน และได้มี 2 เขตแยกตัวออกเป็นประเทศอิสระคือ ปารากวัยในปี 1813 และ อุรุกวัยในปี 1828

ความขัดแย้งระหว่างฝ่ายที่ต้องการรวมศูนย์อำนาจการปกครองไว้ที่รัฐบาลกลาง ณ กรุงบัวโนสไอเรส กับฝ่ายที่ต้องการให้แต่ละเขตมีอำนาจในการปกครองตนเอง

ด้วย ได้เป็นประเด็นปัญหาสำคัญทางการเมืองการปกครองของอาร์เจนตินาอย่างต่อเนื่องยาวนานนับตั้งแต่ได้รับเอกราชเป็นต้นมา

ในปี 1853 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นตามแนวทางการปกครองของสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งประเทศเป็น 13 มลรัฐ แต่กลุ่มอำนาจที่กรุงบัวโนสไอเรส ไม่ยอมรับจนเกิดสงครามกลางเมืองขึ้น ความขัดแย้งนี้บรรเทาลงเมื่อฝ่ายกรุงบัวโนสไอเรสยอมเข้าร่วมการปกครองระบอบสาธารณรัฐกับ 13 มลรัฐเดิมภายหลังจากที่ผู้นำของตนได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในปี 1862 ทำให้อาร์เจนตินามีมลรัฐเพิ่มขึ้นเป็น 14 มลรัฐ หลังจากนั้นผู้นำจากมลรัฐอื่นก็มีโอกาสคัดเปลี่ยนขึ้นเป็นประธานาธิบดีปกครองประเทศด้วย แต่อำนาจและกำลังของผู้นำแต่ละมลรัฐก็มีแนวโน้มลดน้อยลงเป็นลำดับ

2. ประเทศโบลิเวีย (Bolivia)

สภาพทั่วไป

ประเทศโบลิเวีย เป็น 1 ใน 2 ประเทศของทวีปอเมริกาใต้ที่ไม่มีทางออกทะเล ชื่อของประเทศถูกตั้งตามชื่อของ Simon Bolivar ผู้นำทางทหารและการเมืองซึ่งมีบทบาทสำคัญในการต่อสู้เพื่อให้หลุดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของสเปนได้สำเร็จในปี 1825 โบลิเวียมีเมือง Sucre เป็นเมืองหลวงอย่างเป็นทางการ แต่เมืองหลวงที่แท้จริงคือกรุง La Paz

โบลิเวียมีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 5 และมีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 8 ของประเทศบนผืนแผ่นดินใหญ่ทวีปอเมริกาใต้ พื้นที่ 425,000 ตารางไมล์ของโบลิเวียถูกล้อมรอบด้วย เปรู ชิลี อาร์เจนตินา ปารากวัย และบราซิล ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทางเขตตะวันตกของประเทศซึ่งเป็นที่ราบสูงบนเทือกเขาแอนดีส(Andes) และเป็น

เขตที่อยู่สูงเหนือระดับน้ำทะเลมาก ทำให้แม้ว่าจะจะเป็นประเทศในเขตร้อนแต่ก็มีอากาศหนาวเย็นอยู่ตลอดปี

ภูมิประเทศของโบลิเวียส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงในแนวเทือกเขาแอนดิส ประชากรประมาณร้อยละ 55 เป็นคนอินเดียนพื้นเมือง และอีกราวร้อยละ 30 เป็นพวกเลือดผสมหรือ Mestizos ที่เหลือเป็นคนผิวขาวซึ่งส่วนมากมีเชื้อสายสเปน ประชากรประมาณร้อยละ 51 อาศัยอยู่ในชนบท ภาษาทางการของประเทศคือภาษาสเปนและภาษาพื้นเมืองอีก 2 ภาษาคือภาษา Quechua และ Aymara โดยที่ประชากรราวร้อยละ 40 นั้นไม่สามารถพูดภาษาสเปนได้

ทรัพยากรธรรมชาติและเศรษฐกิจ

โบลิเวียมีแหล่งแร่ธาตุที่สำคัญอยู่หลายประเภท อาทิ ดีบุก ตะกั่ว เงิน ทองแดง พลวง สังกะสี ทองคำ ทังสแตน ฯลฯ นอกจากนี้ก็มีการค้นพบแหล่งแก๊สธรรมชาติและปิโตรเลียมด้วย โบลิเวียจึงมีแหล่งรายได้สำคัญมาจากการส่งออกแร่ธาตุเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกดีบุก ซึ่งโบลิเวียเป็นหนึ่งในผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก

แม้ว่าโบลิเวียจะเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบการเกษตร แต่ก็ยังมีความจำเป็นต้องนำเข้าอาหารหลายประเภทจากต่างประเทศ เนื่องจากระบบการผลิตที่ยังล่าช้าและด้อยประสิทธิภาพ พืชหลักที่สามารถผลิตได้มากของโบลิเวียก็คือ มันฝรั่ง อ้อย ฝ้าย กาแฟ ข้าวโพด ข้าวเจ้า และข้าวสาลี

ยุคอาณานิคม

ดินแดนที่เป็นประเทศโบลิเวีย นั้น ในอดีตเป็นดินแดนที่อาณาจักรอินคาแผ่ขยายอำนาจเข้ามาปกครอง เมื่อกองกำลังสเปนซึ่งนำโดย Francisco Pizarro เข้ายึดครอง

ศูนย์กลางแห่งอาณาจักรอินคาที่เปรูไว้ได้ในปี 1532 อาณาจักรอินคาก็อ่อนแอลง และในปี 1538 เขตที่เป็นโบลิเวียปัจจุบันก็ตกเป็นอาณานิคมของสเปนด้วย โดยในยุคแรกนั้นถูกขนานนามว่า “เปรูตอนบน” Upper Peru และถูกกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของเขตรัฐอุปราชเปรูอันมีเมืองหลวงอยู่ที่กรุงลิมา แต่ต่อมาได้ถูกโอนไปขึ้นกับรัฐอุปราชลาปลาตา และเป็นอยู่เช่นนั้นจนได้รับอิสรภาพ

ดินแดนโบลิเวียมีความสำคัญขึ้นอย่างรวดเร็วในปลายศตวรรษที่ 16 เมื่อมีการค้นพบแร่เงินเป็นจำนวนมาก สเปนได้เข้ามาบุกเบิกทำเหมืองแร่เงินโดยบังคับใช้แรงงานอินเดียชนพื้นเมือง และเนื่องจากการมีแร่เงินเป็นจำนวนมากสเปนจึงกำหนดให้เมือง Potosi เป็นศูนย์กลางในการผลิตเหรียญกษาปณ์ โดยนำเครื่องจักรในการผลิตเหรียญกษาปณ์มาติดตั้ง และแรงงานทาสผิวดำเข้ามาเป็นแรงงานในการผลิตเหรียญกษาปณ์เหล่านี้เป็นผลให้เมืองโปโตซิเป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในทวีปอเมริกาใต้ในปี 1650 แต่เมื่อแหล่งแร่เงินลดน้อยลงไปมากในปลายศตวรรษที่ 16 ผู้คนที่เคยอยู่อาศัยในเมืองนี้ก็พากันอพยพออกไปสู่เมืองที่เป็นศูนย์กลางการค้าอื่น ๆ แทน

การเรียกร้องเอกราชและการก่อตั้งประเทศ

การปกครองอย่างกดขี่ของสเปน ทำให้ชนเผ่าอินเดียนพื้นเมืองพยายามจะต่อต้านระบบการปกครองของสเปนอยู่ตลอดเวลาโดยเริ่มตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 และทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ในศตวรรษที่ 18 ซึ่งสเปนได้ใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามลงได้ตลอดมาจนกระทั่งในปี 1809 กลุ่มคนเชื้อสายสเปนที่เกิดในอาณานิคมเริ่มมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านอำนาจการปกครองของสเปน โดยมีการก่อการกบฏยึดเมือง La Paz ซึ่งแม้ว่าจะถูกสเปนปราบปรามลงได้ แต่ก็เป็นชนวนให้เกิดการก่อกบฏอีกหลายครั้ง

เนื่องจากโบลิเวียเป็นอาณานิคมเขตสุดท้ายในทวีปอเมริกาใต้ที่ยังตกอยู่ใต้อำนาจการปกครองของสเปน ดินแดนอื่นที่เรียกร้องเอกราชจากสเปนได้สำเร็จมาก่อนจึงเข้ามาให้ความช่วยเหลือ โดยผู้มีส่วนช่วยที่สำคัญคือ Simon Bolivar และ Antonio Jose de Sucre ซึ่งเป็นผู้นำในการเรียกร้องเอกราชของเวเนซุเอลา ด้วยความช่วยเหลือจากกองกำลังของโบลิวาร์และซูเกร ทำให้เขต “เปรูตอนบน” นี้หลุดพ้นจากการครอบครองของสเปนในปี 1825 ประเทศที่ได้รับเอกราชใหม่นี้จึงใช้ชื่อว่าโบลิเวียตามชื่อของโบลิวาร์ และชื่อของเมืองหลวงก็เปลี่ยนเป็น Sucre (มีประกาศให้เป็นเมืองหลวงถาวรในปี 1858) ในขณะที่เมือง LaPaz นั้นมีฐานะเป็นเมืองหลวงแต่เพียงในนาม

หลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญการปกครองประเทศในปี 1826 Sucre ก็ได้ขึ้นมีอำนาจเป็นประธานาธิบดีคนแรกของโบลิเวีย แต่ก็ถูกปฏิวัติในเวลาอีกไม่ถึง 2 ปีถัดมา หลังจากนั้นโบลิเวียก็ตกอยู่ในภาวะความปั่นป่วนวุ่นวายทางการเมืองการปกครองอย่างยาวนาน ทั้งยังถูกคุกคามจากประเทศเพื่อนบ้านอาทิ เปรู บราซิล และชิลี จนต้องเสียดินแดนบางส่วนไปอีกด้วย

ในต้นทศวรรษหลังปี 1840 ชิลีได้เข้ามายึดครองทำประโยชน์แหล่งปุ๋ยไนเตรดจากมูลนกGuano ในเขตที่โบลิเวียอ้างสิทธิ์ว่าเป็นของตน ทำให้เกิดสงครามระหว่างกันในปี 1879 ซึ่งกว่าจะสิ้นสุดก็เป็นถึงในปี 1883 และสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจแก่โบลิเวียอย่างมากมา ผลของสงครามครั้งนั้นซึ่งชิลีเป็นฝ่ายชนะทำให้ยึดครองดินแดนบริเวณชายฝั่งด้านมหาสมุทรแปซิฟิก ไว้ได้เป็นผลให้โบลิเวียไม่มีทางออกทะเลทางด้านนั้นอีกต่อไป

ภายหลังสงคราม โบลิเวียพยายามฟื้นฟูเศรษฐกิจอยู่เกือบ 50 ปี โดยภาวะการเมืองที่ค่อนข้างสงบเรียบร้อย ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนาการทำเหมืองแร่ดีบุกในโบลิเวีย อย่างไรก็ตามในช่วงต้นคริสตศตวรรษที่ 20 บริเวณตอนเหนือของประเทศซึ่งเป็นเขตสวนยางพาราขนาดใหญ่ติดต่อกับบราซิล ก็ถูกบราซิล

หนุนหลังให้แจ้งข้อกับรัฐบาลโบลิเวีย เป็นผลให้ดินแดนส่วนนั้นตกเป็นของ บราซิลในปี 1903

โบลิเวียต้องทำสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านอีกครั้งหนึ่งในช่วงต้นทศวรรษ หลังปี 1920 เมื่อมีการค้นพบแหล่งน้ำมันบริเวณเขตเมือง Chaco ซึ่งเป็นเมืองชายแดนคาบเกี่ยวระหว่างโบลิเวียกับปารากวัย และยังเป็นเมืองที่ติดต่อกับแม่น้ำสายหลักอันจะนำไปสู่ มหาสมุทรแอตแลนติกด้วย โบลิเวียพ่ายแพ้ในสงครามครั้งนี้ก็ทำให้กลายเป็นปีประเทศที่ไม่มีทางจะออกทะเลได้ทั้งฝั่งแปซิฟิกและแอตแลนติก นอกจากนั้นยังเป็นผลให้เศรษฐกิจเสื่อมโทรมลงอย่างร้ายแรง และนำไปสู่การปฏิวัติรัฐประหารอีกหลายครั้ง

3. ประเทศบราซิล (Brazil)

สภาพทั่วไป

บราซิลเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในอเมริกาใต้ ในเขตประเทศบราซิลมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ มากมาย โดยที่ทรัพยากรที่มีมากที่สุดก็คือป่าไม้ ซึ่งเฉพาะในเขตลุ่มแม่น้ำอะเมซอน ก็มีพื้นที่เกือบครึ่งหนึ่งของประเทศบราซิลแล้ว และยังเป็นเขตป่าน้ำฝน(rain forest)ที่กล่าวกันว่าอุดมสมบูรณ์ที่สุดในโลกอีกด้วย

นอกจากป่าไม้แล้ว บราซิลยังมีทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อีก เช่นแร่แมงกานีสซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตเหล็กกล้า และแร่ทองคำ เป็นต้น นอกจากนั้น บราซิลก็ยังเคยเป็นแหล่งเพชรพลอยอัญมณีที่สำคัญ แม้ว่าปัจจุบันจะมีลดน้อยลงไปแล้วก็ตาม

เขตป่าน้ำฝนและเขตลุ่มแม่น้ำอะเมซอนในบราซิล เป็นเขตที่เหมาะสมสำหรับทำการเกษตรเป็นอย่างมาก เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มมากกว่าภูเขา และพื้นดินยังมีความอุดมสมบูรณ์สูงมาก แม้จะมีการใช้ที่ดินส่วนนี้เพื่อการเกษตรกรรมไม่

ถึงร้อยละ 3 ของพื้นที่ แต่ก็ยังให้ผลผลิตเป็นจำนวนมาก ผลผลิตที่สำคัญที่สุดก็คือกาแฟซึ่งบราซิลเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ (ประมาณครึ่งหนึ่งของผลผลิตกาแฟของโลก) นอกจากนั้นก็ยังมีพืชผลที่สำคัญอื่น ๆ อีกเช่น โกโก้ ข้าวโพด ข้าวสาลี เป็นต้น

ยุคอาณานิคม

ชื่อของประเทศบราซิลนั้น มีต้นกำเนิดมาจากการที่ Pedro Alvares นักสำรวจชาวโปรตุเกส ซึ่งเป็นผู้ค้นพบบราซิล พบว่ามีต้นไม้ที่มีชื่อว่า Brazil wood ซึ่งใช้ทำสีย้อมผ้าอยู่มาก แต่ในช่วงแรกที่โปรตุเกสเข้ามาตั้งอาณานิคม (ตั้งแต่ปี 1534) นั้น โปรตุเกสยังไม่ค่อยให้ความสนใจอาณานิคมแห่งนี้เท่าใดนัก เพียงแต่ต้องการแสดงความเป็นเจ้าของ และคอยป้องกันไม่ให้ฝรั่งเศสเข้ามาช่วงชิงยึดครองไปเท่านั้น

โปรตุเกสได้จัดการปกครองอาณานิคมที่บราซิลโดยแบ่งเขตการปกครองเป็น 15 เขต แต่ละเขตเรียกว่า Captaincy และใช้วิธีการให้สัมปทานแก่เอกชนเข้าไปดูแลบริหารกิจการในแต่ละเขตนั้น โดยกษัตริย์โปรตุเกสทรงแต่งตั้งผู้แทนพระองค์เข้าไปดูแลประสานงาน การที่ทำการของผู้แทนจากโปรตุเกสตั้งอยู่ที่เมือง Salvador ทำให้เมืองนี้เปรียบเสมือนเป็นเมืองหลวงของอาณานิคมบราซิลในระยะแรก

การทำมาหากินของผู้อยู่อาศัยในสมัยแรกตั้งอาณานิคมนั้น ก็คือการปลูกอ้อยเพื่อใช้ทำน้ำตาล ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการสูง โดยแรงงานที่ใช้ในไร่อ้อยส่วนใหญ่เป็นแรงงานทาส ซึ่งซื้อมาจากทวีปอเมริกา ทั้งนี้เพราะโปรตุเกสไม่เชี่ยวชาญในการกวาดต้อนจับคนอินเดียขึ้นฝั่งเมืองมาเป็นแรงงานทาสได้เหมือนสเปน ในปัจจุบันจึงคนผิวดำเชื้อสายแอฟริกันอยู่ในบราซิลเป็นอันมาก

จากการปกครองที่ค่อนข้างปล่อยปละละเลยของโปรตุเกส ทำให้ในปี 1630 ฮอลันดาได้ถือโอกาสเข้าไปยึดครองอาณานิคมบราซิลนี้ไว้ได้ และสามารถปกครองอยู่ 24

ปี จนเมื่อฮอลันดาได้พบแหล่งแร่ทองคำและเพชรในบราซิลเป็นจำนวนมาก จึงทำให้โปรตุเกสประสพจะกลับมาปกครองอาณานิคมแห่งนี้อีกครั้งหนึ่ง และได้ส่งกองกำลังมาขับไล่ฮอลันดาออกไปได้สำเร็จในปี 1654 การที่อาณานิคมเป็นแหล่งแร่มีค่านี้เองทำให้คนโปรตุเกสหลายหมื่นคน หลังไหลอพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งในบราซิล และอาณาเขตการตั้งถิ่นฐานในอาณานิคมแห่งนี้ก็ขยายออกไปทางตะวันตกเรื่อยๆ จนเข้าไปในเขตอาณานิคมของสเปน และเกิดการขัดแย้งกันขึ้น

การเรียกร้องเอกราชและการก่อตั้งประเทศ

บราซิลได้รับเอกราชจากโปรตุเกส โดยไม่ต้องทำสงครามต่อสู้กับชาติผู้เข้ามาปกครองเลย ทั้งนี้เพราะในปี 1807 ฝรั่งเศสเข้ายึดครองโปรตุเกส ทำให้กษัตริย์จอห์นที่ 6 แห่งโปรตุเกส เสด็จลี้ภัยมาตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นอยู่ที่บราซิลอยู่จนถึงปี 1821 โดยประทับอยู่ที่เมือง Rio de Janeiro ทำให้เมืองนี้มีฐานะเป็นเมืองหลวงของบราซิล และในช่วงที่กษัตริย์โปรตุเกสประทับอยู่ที่บราซิลนี้ ก็ทำให้บราซิลได้รับการพัฒนาก้าวหน้าขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ยอมให้บราซิลติดต่อค้าขายกับอังกฤษได้อย่างเสรี และการยกเลิกกฎหมายห้ามการตั้งโรงงานทุกชนิดในอาณานิคมนั้น ทำให้การค้าและเศรษฐกิจของบราซิลขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี 1821 หลังจากโปรตุเกสขับไล่ฝรั่งเศสออกไปจากประเทศได้ ก็ได้มีการเรียกร้องให้กษัตริย์จอห์นที่ 6 เสด็จกลับ เมื่อพระองค์กลับไปแล้วก็ได้ทรงแต่งตั้งโอรส คือเจ้าชาย Pedro เป็นผู้สำเร็จราชการปกครองบราซิลต่อมา แต่หลังจากปกครองอยู่เพียงปีเดียวเจ้าชายเปโดรก็ประกาศอิสรภาพไม่ขึ้นต่อโปรตุเกสในปี 1822 โดยที่โปรตุเกสไม่ได้ขัดขวางแต่อย่างใด ทำให้บราซิลเป็นประเทศเดียวในอเมริกาใต้ที่ได้เอกราชมาอย่างราบรื่นที่สุด

เจ้าชายเปโดรได้สถาปนาพระองค์เองเป็นจักรพรรดิเปโดรที่ 1 และประกาศรัฐธรรมนูญ อนุญาตให้มีการเลือกตั้งขึ้น แต่การปกครองเป็นไปอย่างไม่ราบรื่นนัก ทำให้ดินแดนส่วนหนึ่งแยกตัวออกไปเป็นประเทศอิสระในปี 1831 คือดินแดนส่วนที่เป็นประเทศอุรุกวัย

ในปัจจุบัน การปกครองในระบอบกษัตริย์นี้สืบทอดมาได้เพียงจักรพรรดิเปโดรที่ 2 ซึ่งเป็นโอรสของจักรพรรดิเปโดรที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากทรงประกาศเลิกทาสในปี 1888 โดยไม่มีการจ่ายเงินชดเชยให้แก่เจ้าของทาสเพราะรัฐบาลไม่มีเงินมากเพียงพอ เป็นผลให้เกิดความไม่พอใจอย่างกว้างขวาง และคณะทหารเข้ายึดอำนาจเปลี่ยนแปลงเป็นการปกครองระบอบสาธารณรัฐในปี 1889 โดยในตอนแรกพยายามใช้วิธีการปกครองรูปแบบเดียวกับสหรัฐอเมริกา และตั้งชื่อประเทศในทำนองเดียวกันว่าประเทศ สหรัฐบราซิล(United States of Brazil) ต่อมาจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล (Federation Republic of Brazil)

ในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อเศรษฐกิจของบราซิลได้พัฒนามากขึ้น ก็ได้มีการสร้างเมืองที่ออกแบบอย่างทันสมัย ถือได้ว่าเป็นเมืองในอนาคตสำหรับยุคนั้นขึ้น โดยตั้งชื่อว่า เมืองบราซิลเลีย (Brasilia) ซึ่งเป็นเมืองหลวงใหม่ของประเทศบราซิลมาจนถึงปัจจุบัน

4. ประเทศชิลี (Chile)

สภาพทั่วไป

ชิลีเป็นสาธารณรัฐในเขตทางตอนใต้ของทวีปอเมริกาใต้ ลักษณะภูมิประเทศเป็นแผ่นดินผืนยาวตามแนวชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก โดยมีความยาวถึงประมาณ 4,200 กิโลเมตร ในขณะที่ความกว้างของประเทศโดยเฉลี่ยระหว่างเขตแดนทางตะวันตก กับชายฝั่งทะเลซึ่งอยู่ทางตะวันออกนั้นเป็นเพียง 180 กิโลเมตรเท่านั้น

ประชาชนชิลีส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่หนาแน่นในเขตหุบเขาตอนกลางของประเทศระหว่างเทือกเขา Andes กับแนวเขาชายฝั่งทะเล โดยที่เมืองหลวงของชิลีคือ กรุงแ

ซานติเอโก(Santiago)นั้น ก็ตั้งอยู่ตอนเหนือสุดของเขตนี้ อาณาเขตของประเทศทางตอนเหนือติดต่อกับเปรูและโบลิเวีย โดยมีทะเลทรายอะตาคามา(Atacama)เป็นแนวพรมแดนธรรมชาติ ส่วนพรมแดนด้านอาร์เจนตินานั้นมีเทือกเขา Andes เป็นแนวกัน

แม้ว่าชิลีจะมีขนาดของประเทศใหญ่เป็นเพียงอันดับ 8 ของประเทศในกลุ่มละตินอเมริกา แต่ก็จัดว่าเป็น 1 ในกลุ่มที่มีรายได้ต่อหัวของประชากรสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากในเขตภาคกลางนั้นสภาพดินฟ้าอากาศเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ในขณะที่เขตซึ่งทำการเกษตรไม่ได้ก็มีแร่ธาตุสำคัญ เช่นทองแดง ซึ่งเป็นสินค้าออกสำคัญของประเทศ นอกจากนี้ชิลียังได้ชื่อว่าเป็นหนึ่งในประเทศละตินอเมริกาที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมก้าวหน้าที่สุดด้วย

ยุคอาณานิคม

หลังจากเข้ายึดครองอาณาจักรอินคาไว้ได้ในปี 1533 สเปนก็ได้ส่งสำรวจเรือลงมาทางใต้ของเปรูเข้าสู่ดินแดนที่เป็นชิลีในปัจจุบันและในปี1541ก็ได้ก่อตั้งเมืองซานติเอโกขึ้นโดยสามารถปราบปรามคนอินเดียนพื้นเมืองทางตอนเหนือของชิลีได้ในเวลาไม่นาน อย่างไรก็ตามผู้ตั้งถิ่นฐานชาวสเปนต้องเผชิญกับการต่อต้านอย่างเข้มแข็งจากอินเดียนเผ่า Araucamian ในเขตตอนใต้ของชิลี และต้องใช้เวลาในการสู้รบกันยาวนานถึง 350 ปีจึงสงบศึกได้ ทำให้แทบจะไม่มีชาวสเปนเข้าไปตั้งถิ่นฐานของสเปนในเขตตอนใต้ของชิลีจนถึงปี 1883 ตลอดช่วงเวลาที่ชิลีเป็นอาณานิคมนี้ สเปนได้กำหนดให้ชิลีเป็นเขตที่อยู่ใต้การปกครองของข้าหลวงใหญ่ประจำเปรู

แม้ว่าสเปนจะไม่ได้สำรวจพบแหล่งแร่ทองคำหรือเงินเลยในเขตของชิลี แต่ก็ได้ให้ความสำคัญต่ออาณานิคมแห่งนี้เนื่องจากเป็นเขตที่เหมาะสมกับการทำการเกษตรซึ่งสเปนได้อนุญาตให้ผู้ตั้งถิ่นฐานชาวสเปนถือครองที่ดินขนาดใหญ่ และมีสิทธิในการบังคับเกณฑ์เอาคนอินเดียนพื้นเมืองที่อยู่ในบริเวณนั้นมาใช้เป็นแรงงานอีกด้วย แต่อันตราย

จากคนอินเดียบนทางตอนใต้ทำให้คนสเปนไม่กล้าเข้าไปตั้งถิ่นฐานในแถบนั้น และทำให้
รัฐบาลสเปนต้องใช้จ่ายทางทหารเป็นอันมาก

การเรียกร้องเอกราช และการก่อตั้งประเทศ

คนส่วนใหญ่ในอาณานิคมที่ชิลี มีความรู้สึกไม่พอใจต่อการที่สเปนเข้ามา
ควบคุมเศรษฐกิจและการค้า ตลอดจนการปกครองอย่างเข้มงวด ซึ่งก็เป็นความรู้สึกทำนอง
เดียวกันกับผู้ที่อยู่ในอาณานิคมอื่นของสเปนในอเมริกา และเมื่อได้เห็นตัวอย่างจากการ
ปฏิวัติเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษของสหรัฐอเมริกา และการปฏิวัติในฝรั่งเศส ก็ทำให้
ความปรารถนาจะเป็นอิสระไม่ต้องอยู่ใต้การปกครองของสเปน มีมากขึ้นเรื่อย ๆ จนเมื่อส
เปนอ่อนอำนาจลงเพราะตกอยู่ใต้อำนาจของฝรั่งเศสในปี 1808 จึงเป็นโอกาสให้อาณานิคม
หลายแห่งรวมทั้งชิลี ทำการปฏิวัติยึดอำนาจการปกครองจากสเปนขึ้นโดยทั่วไป

ความพยายามครั้งแรกในชิลีที่จะให้ได้มาซึ่งอิสรภาพนั้น มีขึ้นในปี 1810
แต่ก็ถูกกองทัพของสเปนจากเปรู เข้ามาปราบปรามได้สำเร็จในปี 1814 ทำให้นักต่อสู้เรียก
เรียกร้องเอกราชจากชิลีจำนวนมาก หลบหนีไปอยู่ในอาร์เจนตินา ซึ่งต่อมากองกำลังที่มีฐานที่
ตั้งในอาร์เจนตินา นำโดย Jose' de San Martin (ชาวอาร์เจนตินา) ก็ได้เข้ามาปลดปล่อยเป
รูและชิลีให้เป็นอิสระจากการปกครองของสเปนได้สำเร็จ โดยกองทัพที่อยู่ภายใต้การนำ
ของ San Martin สามารถผลักดันกองทัพสเปนออกไปจากเขตเทือกเขา Andes ได้ในปี
1817

หลังจากได้รับเอกราชแล้ว Bernardo O' Higgins ซึ่งเป็นคนหนึ่งในผู้นำการ
เคลื่อนไหวเรียกร้องเอกราช ก็ขึ้นมาเป็นผู้นำของชิลีท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างฝ่ายที่มี
แนวคิดอนุรักษนิยมกับฝ่ายที่มีแนวคิดเสรีนิยม แต่ในที่สุดก็ต้องถูกบังคับให้ลาออกไปในปี
1823 โดยที่กลุ่มอนุรักษนิยมสามารถครองอำนาจได้ด้วยความสามารถของฝ่ายทหาร